

ಒಂಭತ್ತು ಬಾಗಿಲೊಳು ಒಂದೇ ದೀವಿಗೆ

- 1. Ref.:** Dasara Padagalu – Purandara Dasara Keerthane, Samyukta Samputa, Edited by Shri Pavanje Gururao, Sriman Madhwa Siddantha Granthalaya, Udupi, page No. 152.
- 2. Ref.:** Purandara Sahitya Darshana, Samputa 2, Adhyatma Darshana edited by Prof. S.K. Ramachandra Rao, page No. 326.
- 3. Ref.:** Shri Purandara Dasara Sahitya Part – 6, Sankeerna Sangraha, edited by Shri Betageri Krishna Sharma and Shri Bengeri Huchha Rayaru, page No. 67.
- 4. Note:** Lyrics given without highlights are as per Ref. 1. The wordings in Ref. 2 are same as in Ref. 1 except few differences which are given in **yellow highlights**. The wordings in Ref. 3 are slightly different and hence, they are given separately in **green highlights**.
- 5. Note:** Singer has followed lyrics as in Ref. 1.

ರಾಗ: ಮಾಯಾಮಾಳವ ಗೌಳ ತಾಳ: ಆದಿ

ಒಂಭತ್ತು ಬಾಗಿಲೊಳು ಒಂದೇ ದೀವಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ
ನಂಬಿಕಿಲ್ಲದ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿದನೆ ಸೂವಿಯಾ ಬೀಬಿ || ಪ ||

ತನುವೆಂಬ ಕಲ್ಲಿನೊಳು ಮನವೆಂಬ ಧಾನ್ಯವ ತುಂಬಿ
ವನವನದು ನವಬೇಳೆ ಬೀಸಿದನೆ || ೧ ||

ಅಷ್ಟ ಕರ್ತೃಗಳೆಂಬೊ ಅಷ್ಟ ನವಧಾನ್ಯವ ತಂದು
ಕುಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿ ಕಜ್ಜಾಯ ಕರಿದನೆ || ೨ ||

ಅಷ್ಟ ಕರ್ತೃಗಳೆಂಬೊ ಕಾಲವನ್ನುಳುಹಿ ನಾನು (ಅಷ್ಟ ಕರ್ಮಗಳೆಂಬೊ ಕಾಷ್ಠವನ್ನುರುಹಿ ನಾನು)
ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದಲಿ ಅನ್ನವ ಬಾಗಿದನೆ || ೩ ||

ಅಷ್ಟರೊಳಗೆನ್ನ ಗಂಡ ಬಂದು ಅಡುವ ಮಡಿಕೆಯ ಒಡೆದು
ಮುಟ್ಟಿ ಮುರಿದು ಮೂಲೆಗೆ ಹಾಕಿದನೆ || ೪ ||

ಉಡುವ ಸೀರೆಯ ಸೆಳೆದು ಗಿಡದ ತೊಪ್ಪಲ ಸುತ್ತಿ
ತಿರುಗಿ ಬಾರದ್ದಾಂಗೆ ಮಾಡಿದನೆ || ೫ ||

ಮಾಡಿದೆ ಒಗೆತನವ ನಂಬಿಕಿಲ್ಲದ ಸಂಸಾರವ ನೆಚ್ಚಿ
ಕೂಡಿದೆ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನನ ದಾಸರ || ೬ ||

Note: Below given lyrics in green highlights are as per Ref. 3 above.

ರಾಗ: ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ತಾಳ: ಆದಿ

ಒಂಭತ್ತು ಬಾಗಿಲೊಳು ಒಂದು ದೀಪವ ಹಚ್ಚಿ
ನಂಬಿಕಿಲ್ಲದೆ ಒಗೆತನ ಮಾಡಿದನೆ ಸುವಕ್ಕ ಸುವಿ || ಪ ||

ತನುವೆಂಬ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಮನ ಧಾನ್ಯವನು ತುಂಬಿ
ಒನೆದೊನೆದು ಒಬ್ಬಳೆ ಬಿಸಿದನೆ || ೧ ||

ಅಷ್ಟ ಮದಗಳೆಂಬ ಅಷ್ಟ ಧಾನ್ಯವ ತೆಗೆದು
ಕುಟ್ಟಿ ಕುಟ್ಟಿ ಕಾಳು ಮಾಡಿದನೆ || ೨ ||

ನಷ್ಟ ತರ್ಕವೆಂಬ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಉರಿದು ನಾ
ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದನ್ನವ ಮಾಡಿದನೆ || ೩ ||

ಅಷ್ಟರೊಳು ಗಂಡ ಬಂದ ಅಡುವ ಗಡಿಗೆಯ ಒಡೆದು
ಹುಟ್ಟು ಮುರಿದು ಮೂಲೆಗೆ ಹಾಕಿದನೆ || ೪ ||

ಹುಟ್ಟಿನಲಿರುತಿಹ ಒಟ್ಟಿನಲಿ ಕುದಿಸುವ
ಕಟ್ಟಂಬಲಿಯನೆತ್ತಿ ಕುಡಿಸಿದನೆ || ೫ ||

ಉಡುವ ಸೀರೆಯ ಸೆಳೆದು ಗಿಡದ ತೊಪ್ಪಲ ಸುತ್ತಿ
ಕಡೆಗೆ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದನೆ || ೬ ||

ಮಾಡಿದನೆ ಒಗೆತನ ನಂಬಿಕಿಲ್ಲದ ಮನೆಯೊಳು
ಕೂಡಿದನೆ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ || ೭ ||

ಕಠಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿ:

ಒಂಬತ್ತು ಬಾಗಿಲೋಳು - 'ನವದ್ವಾರೇ ಪುರೇ' ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ; ದೇಹಕ್ಕೆ ಒಂಬತ್ತು ಬಾಗಿಲುಗಳು; ಕಣ್ಣುಗಳೆರಡು, ಕಿವಿಗಳೆರಡು, ಬಾಯಿ ಒಂದು, ಮೂಗಿನ ಹೊಳೆಗಳೆರಡು, ಮೂತ್ರದ್ವಾರ, ಮಲದ್ವಾರ.

ಒಂದೇ ದೀವಿಗೆ - ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುವ ಬುದ್ಧಿ.

ನಂಬಿಕಿಲ್ಲದ ಸಂಸಾರ - ವಿರಕ್ತಿ.

ಸೂವಿಯಾ ಬೀಬಿ - ಸೌವಿದ; ಹೆಂಗಳೆಯರ ಒಳಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಊಳಿಗ ಮಾಡುವ ಹೆಣ್ಣು; ಇಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು.

ತನುವೆಂಬ ಕಲ್ಲಿನೊಳು - ಶರೀರವೆಂಬ ಚೀಲದಲ್ಲಿ.

ವನವನದು - ಒಂದರಿಯಾಡಿ, ಜಲ್ಲಡಿಯಾಡಿ.

ನವಬೇಳೆ ಬೀಸಿದೆ - ಒಂಬತ್ತು ಬಗೆಯ ಬೇಳೆಗಳು; ಇಲ್ಲಿ ನವವಿಧ ಭಕ್ತಿ.

ಅಷ್ಟ ಕರ್ತೃಗಳೆಂಬೊ - ಭೂತ, ತನ್ಮಾತ್ರ, ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯ, ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ, ಅಂತಃಕರಣ, ಗುಣ, ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ಕಾಲ ಇವು ಎಂಟು ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸುವುವು.

ಅಷ್ಟ ನವಧಾನ್ಯವ - ಎಂಟು ಭಾವಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಮೂಡಿಕೊಂಡವು; ಧರ್ಮ, ಜ್ಞಾನ, ವೈರಾಗ್ಯ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಅಧರ್ಮ, ಅಜ್ಞಾನ, ಅವೈರಾಗ್ಯ, ಅನೈಶ್ವರ್ಯ.

ಅಷ್ಟ ಕರ್ಮಗಳೆಂಬೊ - ಶಮ, ದಮ, ತಪಸ್ಸು, ಶೌಚ, ಕ್ಷಾಂತಿ, ಜ್ಞಾನ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಆರ್ಜವ.

ಶಮ = ಮನೋ ನಿಗ್ರಹ

ದಮ = ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹ

ಶೌಚ = ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧಿ, ಬಹಿರಂಗ ಶುದ್ಧಿ

ಕ್ಷಾಂತಿ = ಸಹನೆ

ಆರ್ಜವ = ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಅಥವಾ ಗುಣಮಟ್ಟ; ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ a)
ಸುಳ್ಳು, ಮೋಸ ಅಥವಾ ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ದೂರವಿರುವುದು; ಸತ್ಯವಂತ,
ನಂಬಲರ್ಹ

ಕಾಷ್ಠವನ್ನುರುಹಿ - ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಉರಿಸಿ.

ಉಳುಹು = ಕಾಪಾಡು, ಉಳಿಸು

ಅರುಹು = ತಿಳಿಸು, ಜ್ಞಾನ

ಎನ್ನ ಗಂಡ - ಬಿಂಬರೂಪಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮ.

ಅಡುವ ಮಡಕೆ - ಅಡುಗೆಮಾಡುವ ಮಡಕೆ; ಕರ್ಮ.

ಉಡುವ ಸೀರೆ - ಭ್ರಮೆಯೆಂಬ ಬಂಧನ (ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭ್ರಮ, ಕರ್ತೃತ್ವ ಭ್ರಮ, ಈಶಿತ್ವ ಭ್ರಮ).

ಗಿಡದ ತೊಪ್ಪಲ - ಭಕ್ತಿ.

ತಿರುಗಿ ಬಾರದ್ದಾಂಗೆ - ಮತ್ತೆ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ; ಎಂದರೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು.

Classification: Mundige

Ankita: purandara vittala

Location: NA

Category: Bimba Roopa, Sankeerna.

Sub-Category: bagilu, deepa, kallu, mana, dhyana, dhanya, karma, anna, pati,
patni, samsara, hengasu, deha, bimaba, bimba roopa, mukti, jiva, bhakti, aduge,
yama, huttu, mane,

Pravachana: NA

Explanation: Pandith Sri Tatte Hanuma Krishnana Dasi (Smt. Shanta
Raghottamachar)